

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
✉: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/48/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

175/2016. (X. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. február 11-én előterjesztett **panaszát** a 2016. október 13-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – ... Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: ...) ... Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre egyrészt nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. február 11-én a Testület ügyfélszolgálatán terjesztette elő panaszát.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy azért csak most terjeszti elő panaszát a Testületnél, mert a feljelentésben foglaltakkal ellentétben a rendőrök nem tájékoztatták őt a Testületről, illetve a Testülethez való fordulás lehetőségéről. 2016. február 8-án történt meghallgatása során megkapott dokumentumokból értesült erről.

Kifogásolja, hogy kizavarták a lakásából annak ellenére, hogy a bejelentő nem tudott bemutatni a végrehajtással kapcsolatos dokumentumot.

A panaszos mellékelte a közte és a vagyonkezelő közt folyó perre vonatkozó iratokat. Ezeket be is mutatta az intézkedéskor.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos azt is sérelmezi, hogy mivel kilakoltatták a lakásból, így az egészségügyi ellátásra nem jogosult az OEP részéről és törölték a nyilvántartásból.

2) A Testület munkatársának feljegyzése szerint a panaszos a kilakoltatás jogszerűségét és az eljárásban történt rendőri részvételt kifogásolta.

3) A Testület levélben hívta fel a panaszost a beadványa kiegészítésére, de a posta nem kereste jelzéssel visszakézbcsítette a levelet.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez is. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A rendőrség megküldte a panaszossal szembeni szabálysértési feljelentést, ami szerint a panaszos szándékos a Szabs. tv. 167. § -ba ütköző önkényes beköltözés és a Szabs. tv. 177. § b) pontja szerinti rongálás szabálysértését követte el. A feljelentés rögzíti, hogy M. I. r. törm., és L. F. r. ftörm. 2015. december 8-án az ... Régió TIK Ügyeletesének utasítására jelent meg a panaszos lakcímén, mivel ott lakásbetörőt tartottak vissza. 14 óra 58 perckor a helyszínen felvették a kapcsolatot a bejelentővel, T. M-mel, az UV Zrt. munkatársával. Kérdésre elmondta, hogy 2015. szeptember 2.-án a panaszost bírói határozat alapján kilakoltatta az UV Zrt. a fenti lakásból, díjhátralék miatt. Elmondta továbbá, hogy a lakás bejárati ajtajának a felső zárát kicseréltette az UV Zrt., továbbá lakatpántot erősített az ajtóra amelyet 1 db lakattal lezárt, valamint 2 db hatósági pecsétet elhelyezett az ajtón a lezárást követően. Ezt követően, mikor a fenti napon ellenőrizte a lakást észlelte, hogy abba a panaszos visszament és jelenleg is ott tartózkodik. Megállapítást nyert továbbá, hogy a végrehajtás során az UV Zrt. megállapodott a panaszossal, hogy kap 30 nap haladékot a személyes tárgyainak és bútorainak eltávolítására. Ez azonban 2015.december 8-ig sem történt meg. T. M. a helyszínen nem tudott bemutatni a végrehajtással, kilakoltatással kapcsolatos dokumentumokat. A rongálási kárról azt nyilatkozta, hogy kb. 25.000 Ft (lakat levágása, ajtó kifeszítése).

Ezt követően meghallgatták a panaszost. Kérdésre elmondta, hogy valóban volt végrehajtás a fenti címen, de az UV Zrt. megengedte részére, hogy a személyes tárgyait és bútorait később vigye el a lakásból. Elmondta továbbá, hogy jelenleg is polgári peres eljárás van folyamatban az UV Zrt. és közte, a lakás elhagyásával és a díjhátralékkal kapcsolatban. Kérdésre azt nyilatkozta, hogy kb. 1 hete ment vissza a lakásába 2015.december 1-je körüli napon. A személyes tárgyai jelenleg is a lakásban vannak a bútoraival együtt, továbbá életvitelszerűen is ott lakik jelenleg, mivel nincs hova mennie. A hatósági pecsétről azt nyilatkozta, hogy már el volt távolítva mikor visszament a lakásba és a felső zár is nyitva volt. Az alsó zárát nyitotta a lakáskulcsa. A lakat eltávolításáról nyilatkozni nem kívánt.

A fentieket M. I. r. törm. jelentette EDR rádión keresztül az ... Régió TIK Ügyeletesének, valamint szóban a fenti címre érkező V. R. r. tzs.-nek.

Az ... KCSV-vel, történő egyeztetést követően az újpesti szolgálatirányító parancsnok azt az utasítást adta, hogy tegyenek szabálysértési feljelentéssel a panaszossal szemben, az általa elkövetett önkényes beköltözés, valamint rongálás szabálysértés elkövetése miatt.

A r. törm. közölte a panaszossal, hogy vele szemben szabálysértési feljelentéssel él rongálás és önkényes beköltözés miatt. A panaszos a szabálysértések tényét nem ismerte el, a szabálysértési nyilatkozatot nem volt hajlandó aláírni, mivel véleménye szerint ő jogszerűen tartózkodik a fenti lakásban.

Fenti személyeket a rendelkezésre álló körözési nyilvántartásban ellenőrizte, melyben nem szerepeltek, továbbá tájékoztatta a rendőri intézkedéssel szembeni 30 napos, valamint a Testületnél 20 napos panasztételi lehetőségről.

2) A rendőrség megküldte a küldési naplót, ami szerint 2015. december 8-án arról érkezett bejelentés, hogy valaki az önkormányzati lakást feltörte, a személyt a helyszínen visszatartották.

3) M. I. r. törm. 2016. május 25-én kelt jelentésében a történeteket a szabálysértési feljelentéssel egyező módon adta elő, ezért annak részletes ismertetésétől a Testület eltekint. A Testület csupán annyit rögzít, hogy a rendőr cáfolta, hogy kizavarta volna a panaszost a lakásból, sőt ezzel szemben a panaszos a lakásban maradhatott, mivel igazolta, hogy per van a lakás bérlésével kapcsolatban. A panaszost részletesen tájékoztatták a panasztételi lehetőségeiről, amelynek megértését bőlintással is jelezte a rendőr felé. Az intézkedés során a panaszost tájékoztatták arról, hogy hol, milyen módon tud tájékozódni a jogairól, kötelezettségeiről, amennyiben rendelkezik internettel, akkor mely weboldalakon tekintheti meg a hatályos jogszabályokat.

4) V. R. r. tzs. a 2016. május 25-én kelt jelentésében a történeteket a szabálysértési feljelentéssel egyező módon adta elő, ezért annak részletes ismertetésétől a Testület eltekint.

5) K. K. r. őrnagy parancsnoki kivizsgálása során meghallgatta az érintett rendőröket, illetve jelentésírásra utasította őket. Az előadásukban eltérést nem tapasztalt.

A vizsgálata során megállapított tényállás megegyezik a jelentésekben foglaltakkal, így annak részletes ismertetésétől a Testület eltekint. Megállapította, hogy a panaszost senki sem szólította fel a lakás elhagyására, a jogorvoslati jogairól részletes tájékoztatást kapott. Az intézkedés során a panaszos korára tekintettel a rendőrök lassan, jól érthető módon, tisztelettudóan beszéltek vele. Vele szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, személyes szabadságot korlátozó intézkedés nem került alkalmazásra. Az intézkedésről kép- és hangfelvétel nem áll rendelkezésre az ehhez szükséges technikai eszköz hiánya miatt.

A r. őrnagy megállapításai szerint a rendőrök eleget tettek az Rtv. 13. §, 20.§-ban meghatározott kötelezettségeiknek.

6) A kapitányságvezető átirata a fentiekben túli releváns többletinformációt nem tartalmaz, ezért annak ismertetésétől a Testület eltekint.

III.

A Testületnek először a panasz határidőben való előterjesztésének a kérdését kellett megvizsgálania.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 93. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis: „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni”. Az Rtv. 93/B.§-ának (2) bekezdése pedig – a rendőrségnél előterjesztett panaszokról

– úgy rendelkezik, hogy: „A panaszt az intézkedést követő harminc napon belül lehet előterjeszteni és a beérkezéstől, illetve az áttételtől számított harminc napon belül kell elbírálni”.

A panaszos a panaszbeadványát 2016. február 11-én terjesztette elő, amelyben a vele szemben 2015. december 8-án történeteket kifogásolta. Előadása szerint csak február 8-án szerzett tudomást a Testülethez fordulás lehetőségéről.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdésének 2. mondata a rendőr kötelezettségévé teszi, hogy az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően az intézkedés alá vont személyt tájékoztassa az e törvény szerinti panasz lehetőségéről. A Testület töretlen gyakorlata szerint a törvényben írt, „e törvényben rögzített panasz lehetősége” jogszabályi fordulat azt a kötelezettséget rója az intézkedő rendőrré, hogy az intézkedést követően az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről teljes körben – tehát a rendőrségi és a Testület előtti panasz eljárás lehetőségére egyaránt utalva, valamint a határidőkre is kiterjedően – adjon az intézkedés alá vont állampolgárnak tájékoztatást.

A panaszos előadása szerint nem kapott tájékoztatást a jogorvoslati lehetőségeiről, míg a rendőri jelentések azt rögzítik, hogy a panaszost részletesen tájékoztatták a panasztételi lehetőségekről, amit tudomásul vett és ezt bólintással jelezte a helyszínen.

A rendelkezésre álló ellentmondó bizonyítékok alapján a Testület nem tudta feloldani az előadások közötti ellentmondást, ezért úgy foglalt állást, hogy a késelem nem megállapítható, ezért a panaszos beadványát befogadja és érdemben vizsgálja.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

A Testület a panaszbeadvány alapján a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálata és az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. 8. § szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.

A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. Ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és - szükség esetén - a helyszín biztosítása iránt. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

A Btk. 370. § (1) bekezdése szerint aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

A Szabs. tv. 177 §-ában rendezi a tulajdon elleni szabálysértés tényállását, eszerint aki

- a) ötvenezer forintot meg nem haladó értékre lopást, sikkasztást, jogtalan elsajátítást, orgazdaságot,
- b) ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva csalást, szándékos rongálást,
- c) ötvenezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva hűtlen kezelést

követ el, úgyszintén, aki e cselekmények elkövetését megkísérli, szabálysértést követ el.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennáll-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

a) A rendőri jelentések és a küldési napló szerint arról érkezett bejelentés, hogy a panaszos lakcímeiként megjelölt ingatlanban betörőt tartanak vissza.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy az ingatlanban tartózkodó személy tulajdon elleni szabálysértést vagy vagyon elleni bűncselekményt követett el, tehát a bejelentésben ismertetett esemény nyilvánvalóan olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentések tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy az intézkedési és a segítségnyújtási kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e.

A panaszos az intézkedés körülményeiről egyáltalán nem nyilatkozott a meghallgatása során, csupán annyit mondott el, hogy a rendőrök kizavarták a lakásából annak ellenére, hogy a bejelentő nem tudott bemutatni a végrehajtással kapcsolatos dokumentumot.

A rendőri jelentések szerint a helyszínre érkezést követően meghallgatták a bejelentőt, aki elmondta, hogy a panaszost végrehajtás útján kilakoltatták a lakásból. Elmondta továbbá, hogy a lakás bejárati ajtajának a felső zárát kicseréltette az UV Zrt., továbbá lakatpántot erősített az ajtóra amelyet 1 db lakattal lezárt, valamint 2 db hatósági pecsétet elhelyezett az ajtón a lezárást követően. Ezt követően, mikor aznap ellenőrizte a lakást észlelte, hogy abba a panaszos visszament és jelenleg is ott tartózkodik. Elmondta még, hogy a végrehajtás során az UV Zrt. megállapodott a panaszossal, hogy kap 30 nap haladékot a személyes tárgyainak és bútorainak eltávolítására. Ez azonban 2015.december 8-ig sem történt meg. T. M. a helyszínen nem tudott bemutatni a végrehajtással, kilakoltatással kapcsolatos dokumentumokat. Ezt követően a rendőrök a panaszost is meghallgatták, aki elmondta, hogy valóban volt végrehajtás a fenti címen, de az UV Zrt. megengedte részére, hogy a személyes tárgyait és bútorait később vigye el a lakásból. Elmondta továbbá, hogy jelenleg is polgári peres eljárás van folyamatban az UV Zrt. és közte, a lakás elhagyásával és a díjhátralékkal kapcsolatban. Kérdésre azt nyilatkozta, hogy kb. 1 hete ment vissza a lakásába 2015.december 1-je körüli napon. A személyes tárgyai jelenleg is a lakásban vannak a bútoraival együtt, továbbá életvitelszerűen is ott lakik jelenleg, mivel nincs hova mennie. A hatósági pecsétről azt nyilatkozta, hogy már el volt távolítva mikor visszament a lakásba és a felső zár is nyitva volt. Az alsó zárát nyitotta a lakáskulcsa.

A rendőri jelentések szerint ezután felvették a kapcsolatot az ügyellel, majd közölték a panaszossal, hogy ellene szabálysértési feljelentést tesznek. A rendőrök nem szólították fel a távozásra, sőt helyette a panaszos lakásban maradhatott, mivel igazolta, hogy per van a lakás bérletével kapcsolatban. A panaszost részletesen tájékoztatták a panasztételi lehetőségeiről, amelynek megértését bölintással is jelezte a rendőr felé. Az intézkedés során a panaszost tájékoztatták arról, hogy hol, milyen módon tud tájékozódni a jogairól, kötelezettségeiről, amennyiben rendelkezik internettel, akkor mely weboldalakon tekintheti meg a hatályos jogszabályokat.

Az intézkedés jogszerűségének vizsgálata során a Testület figyelemmel volt a rendőrség által hivatkozott jogszabályhelyekre, azaz a fentebb már hivatkozott Szabs. tv. 177.§-ának b) pontjára és a 167. §-ra ami szerint, aki a lakásbérletre vagy a helyiséggazdálkodásra vonatkozó jogszabály hatálya alá tartozó üres lakást vagy nem lakás céljára szolgáló üres helyiséget elfoglal, vagy abba önkényesen beköltözik anélkül, hogy arra a bérleti jogviszony létesítésére jogosult szerv vagy személy, illetőleg az elhelyezésre jogosult szerv jognyilatkozatával, vagy intézkedésével feljogosította volna, szabálysértést követ el. (önkényes beköltözés)

Az Rtv. 29. § szerint a rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani,

b) az igazoltatott személyt lakcímének, tartózkodási helyének - az igazoltatott választása szerint - a lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal vagy más alkalmas dokumentummal

történő igazolására, vagy a lakcímre, tartózkodási helyre vonatkozó nyilatkozattételre kérheti fel, valamint

c) amennyiben a 24/A. § (1) bekezdésében meghatározott személy felkérése alapján igazoltat, úgy az igazoltatott személyt a b) pontban megjelölt adatok igazolására, vagy ezen adatokra vonatkozó nyilatkozattételre kéri fel.

A Testület levélben hívta fel a panaszost az előadása kiegészítésére, azonban a küldemény nem kereste jelzéssel érkezett vissza, ezért a Testület az események rekonstruálása során ellenkező előadás hiányában a rendőri előadásból indult ki, és elfogadta, hogy a panaszos a helyszínen elismerte, hogy valóban végrehajtási eljárás során kilakoltatták, ennek ellenére visszaköltözött, továbbá azt is, hogy a panaszos a helyszínen igazolta, hogy a tulajdonos és közte jogvita van. Ugyanakkor abban a kérdésben nem tudott a Testület dönteni, hogy a panaszost felszólították-e a rendőrök a távozásra, mivel a panaszos erre vonatkozó előadásával szemben csak a rendőri előadás állt a Testület rendelkezésére, egyéb bizonyíték hiányában pedig ez az ellentmondás nem volt feloldható.

A fentiek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőrök a fennálló intézkedési kötelezettségük miatt jogszerűen vonták intézkedés alá és igazoltatták a panaszost, mivel a helyszíni előadások megegyeztek abban, hogy a panaszost kilakoltatták, ennek ellenére visszaköltözött a lakásba. Így noha per van folyamatban a bérlettel kapcsolatban, vonatkozásában fennállt az önkényes beköltözés szabálysértésének minimális gyanúja, ahogyan az sem volt kizárható a helyszínen, hogy a panaszos távolította el a hatósági pecsétet és a lakatot, noha ezt a panaszos tagadta. **Mindezek alapján nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

A távozásra felszólítás vonatkozásában az ellentmondás feloldhatatlansága miatt ugyanakkor a panaszos oldalán ugyanezen jog jogsérelemre kapcsán a Testület úgy döntött, hogy a jogsérelem nem megállapítható.

V.

A Testület megállapította, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga az intézkedés alá vonás és az igazoltatás miatt. Ugyanakkor a panaszos azon kifogása, hogy a rendőrök távozásra szólították fel, nem volt igazolható, az előadások közötti ellentmondás feloldhatatlansága miatt a Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme ezen kifogásolt intézkedés miatt nem megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2016. október 13.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET